

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

BIOLOGINIO AMŽIAUS VERTINIMAS NAUDOJANT EPIGENETINIUS LAIKRODŽIUS SVEIKŲ IR SARKOPENIJA SERGANČIŲJŲ GRUPĖSE

Autorė. Karolina MERKELYTĖ, VU MF Medicinos genetika, magistrantūros II kursas

Vadovė. Valentina GINEVIČIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas Žmogaus ir medicininės genetikos katedra.

Tikslas. Įvertinti biologinio amžiaus pagreitį, apskaičiuotą taikant epigenetinių laikrodžių modelius, senyvo amžiaus asmenims su sarkopenija ir be jos, bei nustatyti metilomo žymenų sąsajas su klinikiniais fenotipo rodikliais.

Metodai. Tyrime dalyvavo 64 sarkopenija sergantys asmenys (65–98 m.; 20 vyrų, 44 moterys) ir 171 kontrolinės grupės dalyvis be sarkopenijos požymių (65–75 m.; 79 vyrų, 92 moterys). Sarkopenija diagnozuota taikant Europos senyvo amžiaus žmonių sarkopenijos darbo grupės *EWGSOP2* diagnostinius kriterijus, vertinant funkcinis, antropometrinius ir kūno sudėties rodiklius. Surinkti sociodemografiniai ir gyvenimo būdo duomenys. Leukocitų DNR metilinimas analizuotas naudojant „Infinium MethylationEPIC v2.0 BeadChip“ platformą. Epigenetinis amžius apskaičiuotas taikant *Horvath*, *Hannum*, *PhenoAge* ir *PCGrimAge* modelius; epigenetinio amžiaus pagreitis (EAP) nustatytas kaip epigenetinio amžiaus regresijos liekana chronologinio amžiaus atžvilgiu. Duomenys apdoroti *RStudio* aplinkoje.

Rezultatai. Apskaičiuotas epigenetinis amžius pagal visus keturis epigenetinius laikrodžius statistiškai reikšmingai koreliavo su chronologiniu amžiumi abiejose sarkopenijos ir kontrolės grupėse ($p < 0,05$). Vertinant EAP nustatyta, kad kontrolinės grupės medianos buvo neigiamos, o sarkopenijos grupės – teigiamos, rodant spartesnį biologinį senėjimą asmenims, sergantiems sarkopenija. Reikšmingi EAP skirtumai nustatyti tarp sarkopenijos ir kontrolės grupių taikant *Horvath* (61 % vs. 40 %, $p = 0,002$), *Hannum* (66 % vs. 40 %, $p < 0,001$) ir *PhenoAge* (68 % vs. 39 %, $p < 0,001$) modelius; *GrimAge* modelis grupių skirtumų neparodė (49 % vs. 47 %, $p = 0,095$). Nustatyti sisteminiai epigenetinio amžiaus nuokrypiai nuo chronologinio amžiaus: *Horvath* ir *PhenoAge* modeliai kontrolinėje grupėje nuvertino amžių (–7,9 m. ir –13,4 m., atitinkamai); *Hannum* modelis sarkopenijos grupėje pervertino amžių (+12,7 m.), o *GrimAge* nuokrypis buvo panašus abiejose grupėse (~5,5–5,8 m.). Rezultatai parodė, kad EAP nėra susijęs su sarkopenijos fenotipu.

Išvados. Epigenetiniai laikrodžiai diferencijuoja sveikus ir sarkopenija sergančius vyresnio amžiaus asmenis, o didesnis epigenetinio amžiaus pagreitis sarkopenijos grupėje atspindi spartesnį biologinį senėjimą ir su raumenų nykimu susijusius metilomo pokyčius, galinčius būti reikšmingais ankstyvos klinikinės diagnostikos žymenimis.

Raktažodžiai. Sarkopenija; epigenetinis amžius; chronologinis amžius; epigenetiniai laikrodžiai.